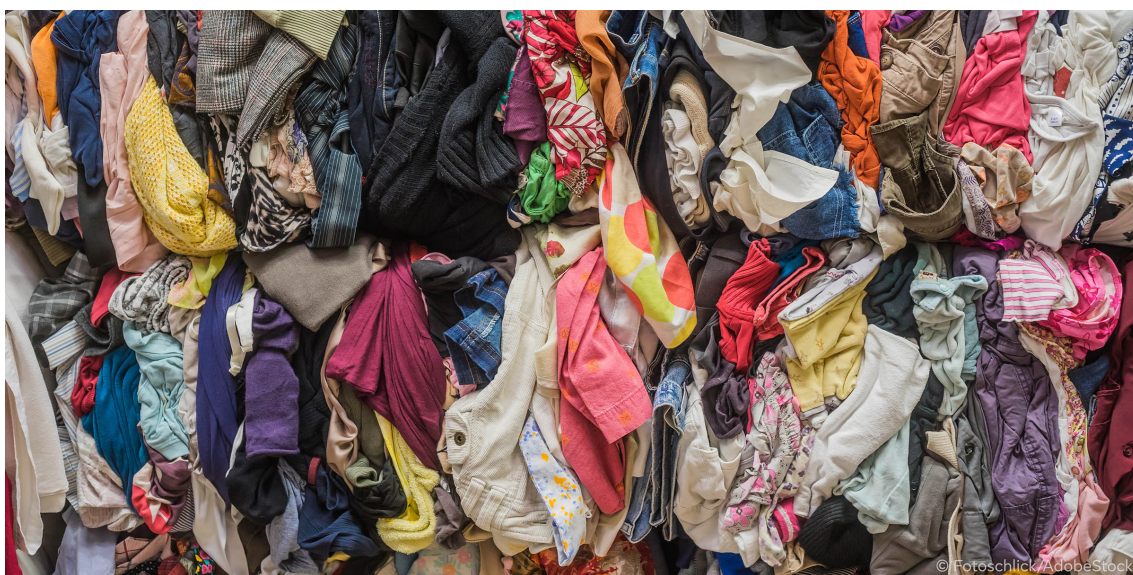

A textilgyártás és a textilhulladék környezetre gyakorolt hatása (infografika)

A fast fashionnak köszönhetően megnőtt a megtermelt és kidobott ruhák mennyisége. Tudjon meg többet a környezeti hatásokról és az uniós megoldásokról!

Banner: Recycling pressed bales from clothing

A „fast fashion” – az új divatáru nagyon alacsony áron történő folyamatos gyártása.

A környezetre gyakorolt hatások kezelése érdekében az EU csökkenteni szeretné a textilhulladékot, és növelni a textilek életciklusát és újrahasznosítását. Ez része [a körforgásos gazdaság 2050-re való megvalósítási tervének](#).

Tudjon meg többet a [körforgásos gazdaság fogalmáról, jelentőségéről és előnyeiről](#).

A TEXTIL KÖRNYEZETRE GYAKOROLT HATÁSA

2020-ban az egy főre jutó
átlagos textilfogyasztás az EU-ban igényelt:

és mintegy **270 kg**
szénlábnyomot hagyott

Forrás: Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA), 2023

Az egy főre jutó textilfogyasztás környezeti hatása

A természeti erőforrások túlfogyasztása

A textilgyártás sok vizet, valamint földet használ a gyapot és más rostok termesztésére.

Egyetlen pamutpóló készítéséhez a becslések szerint **2700 liter vízre van szükség** – ez a mennyiség egy személy 2,5 évi ivóvízigénye.

2020-ban a textilipar volt a **harmadik legnagyobb víz- és földfelhasználó**. Abban az évben minden uniós polgár esetében átlagosan **kilenc köbméter vízre, 400 négyzetméter földre és 391 kilogramm (kg) nyersanyagra volt szükség** a ruhák és cipők előállításához.

Vízszennyezés

Egyetlen mosásnyi poliészter ruha **700 000 mikroműanyag szálát szabadíthat fel**, amelyek bekerülhetnek az élelmiszerláncba.

A textíliákból a mikroműanyagok nagy része az első néhány mosás során szabadul fel. A fast fashion a tömeggyártáson, az alacsony árakon és a nagy eladási mennyiségen alapul, ami sok első mosást jelent. A szintetikus termékek mosása révén évente több mint félmillió tonna mikroműanyag halmozódott fel az óceánok fenekén. A globális probléma mellett a ruhagyártás által okozott szennyezés pusztító hatással van a **helyi emberek, állatok egészségére és az ökoszisztémákra**, ahol a gyárak találhatóak.

Üvegházhatásúgáz-kibocsátás

Becslések szerint a divatipar felelős a globális szén-dioxid-kibocsátás 10%-áért – ez több, mint a **nemzetközi repülőjáratok és a tengeri szállítás** együttesen.

Az **Európai Környezetvédelmi Ügynökség** szerint az EU-ban 2020-ban történt textilt vásárlások **személyenként körülbelül 270kg CO2-kibocsátást** eredményeztek. Ez azt jelenti, hogy az EU-ban vásárolt textiltermékek 121 millió tonna üvegházhatású gáz bocsátásáért felelősek.

Textilhulladék a hulladéklerakókban

Az is megváltozott, ahogyan az emberek megszabadulnak a felesleges ruháktól, mivel azokat inkább kidobják, mintsem eladományozzák. A használt ruhák kevesebb mint felét gyűjtik össze újrahasználatra vagy újrahasznosításra, és **csak 1%-át hasznosítják újra** új ruhákká, mivel csak most kezdenek megjelenni azok a technológiák, amelyek lehetővé teszik a ruhák új szálakká történő újrahasznosítását.

Az európaiak évente átlagosan közel 26 kg textilt vásárolnak és körülbelül 11 kg-ot dobnak ki. A használt ruhák exportálhatók az EU-n kívülre, de többnyire (87%) elégetik vagy hulladéklerakóban helyezik el azokat.

Csupán 1%-át

hasznosítják újra a használt ruháknak új ruhává

A fast fashion térnyerése döntő szerepet játszott a fogyasztás növekedésében, részben a közösségi média miatt, és mert az iparág a korábbinál gyorsabban és több fogyasztóhoz juttatta el a divattrendeket.

A probléma megoldását célzó új stratégiák közé tartozik a ruhakölcsönzés új üzleti modelljének kidolgozása, a termékek olyan tervezése, amely megkönnyíti az újrahasználatot és az újrahasznosítást (körkörös divat), a fogyasztók meggyőzése arról, hogy kevesebb és jobb minőségű ruhát vásároljanak (lassú divat), valamint általában fenntarthatóbb lehetőségek felé terelni a fogyasztókat.

A TEXTILGYÁRTÁS

A világ textiltermelése csaknem megkétszereződött:

a 2000-es

58 millió tonnáról

2020-ra

109 millió tonnára nőtt

és az előrejelzések szerint 2030-ra eléri majd a

145 millió tonnát.

Forrás: Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) - ETC-CE jelentés, 2023/5, 2023

A textiltermelés növekedése

Az EU fenntartható és körkörös textíliára vonatkozó stratégiája

A körkörös gazdaság cselekvési tervének részeként [a Bizottság 2022 márciusában új stratégiát terjesztett elő](#) azért, hogy a textíliák tartósabbak, javíthatóbbak, újrafelhasználhatóbbak és újrahasznosíthatóbbak legyenek és hogy ösztönözze az ágazaton belüli innovációt.

Az új stratégia környezetbarát tervezési követelményeket tartalmaz a textíliákra vonatkozóan,

egyértelműbb tájékoztatást és digitális termékútlevelet vár, valamint arra szólítja a vállalatokat, hogy vállaljanak felelősséget, és tegyenek lépéseket a karbon-lábnyomuk minimalizálása érdekében.

2023 júniusában a képviselők szigorúbb uniós intézkedésekre vonatkozó javaslatokat fogalmaztak meg a túlzott textiltermelés és -fogyasztás megállítása érdekében. A Parlament jelentése arra szólított, hogy a textileket az emberi, szociális és munkajogok, valamint a környezet és az állatjólét tiszteletben tartásával állítsák elő.

A textilhulladéokra vonatkozó uniós intézkedések

Az EU rendelkezik uniós [ökocímkével](#), amelyet az ökológiai kritériumokat tiszteletben tartó termelők használhatnak a termékeiken. Ez kiemeli azokat a termékeket, amelyek kevesebb károsanyagot tartalmaznak, és kevesebb vizet és levegőt szennyeznek.

A [hulladékokról szóló irányelvet](#) 2018-ban fogadta el a Parlament. A Bizottság stratégiája a veszélyes vegyi anyagok jelenlétének kezelésére irányuló intézkedéseket is tartalmaz. Arra szólítja a gyártókat, hogy vállaljanak felelősséget termékeikért, beleértve azt is, ha azok hulladékká válnak. Cél, hogy segítse a fogyasztókat a fenntartható textíliák kiválasztásában.

Az Európai Parlament 2024 márciusában terjesztett elő [javaslatokat a textilhulladékra vonatkozó szabályok módosítására](#) vonatkozóan. A hulladékirányelv felülvizsgálata kiterjesztett gyártói felelősséget vezet be. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a textíliák, például ruházati cikkek, lábbelik, sapkák, kiegészítők gyártóinak, valamint az ilyen termékeket az európai egységes piacra dobó cégeknek fedezniük kell a szelektív gyűjtés, válogatás és újrahasznosítás költségeit.

Míg a Bizottság azt javasolta, hogy a kiterjesztett gyártói felelősséget 30 hónappal az irányelv hatálybalépése után vezessék be, a képviselők 18 hónapot szorgalmaztak. Ezen túlmenően az uniós országok kötelesek lennének 2025. január 1-jéig külön gyűjteni a textíliákat az újrahasználat, az újrahasználatra való előkészítés és az újrahasznosítás céljából.

Következő lépések

A Tanáccsal folytatott tárgyalásokat az új Parlament folytatja.

További információ az EU-s hulladékkezelésről:

- [Hulladékkezelés az EU-ban: trendek és statisztikák \(infografika\)](#)

- [Új EU-szabályok a fenntarthatóbb és etikusabb akkumulátorokról](#)
- [Mit tesz az EU a műanyag hulladék csökkentése érdekében?](#)
- [Elektronikai hulladék az EU-ban: tények és adatok \(infografika\)](#)
- [Hogyan csökkenthető a csomagolási hulladék az EU-ban? \(infografika\)](#)

További információ

[A körkörös gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv](#)

[A textil- és ruháipar környezeti hatása: Mit kell tudniuk a fogyasztóknak?](#)

[A körkörös gazdaságra vonatkozó cselekvési terv](#)

[Tájékoztató: A körkörös gazdaságra vonatkozó cselekvési terv Az európai zöld megállapodás](#)

[Az Európai Bizottság honlapja: Termelésünk és fogyasztásunk átalakítása: A körkörös gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv felvázolja a tudatos fogyasztók klímasemleges, versenyképes gazdasága felé vezető utat](#)

[A jogalkotás folyamata](#)